

Om ofte stilte spørsmål

I denne spalten gjengis utvalgte spørsmål som er kommet til Revisorforeningens henvendelsessystem. Revisorforeningen har etter beste evne avgitt svar basert på de konkrete saksforhold, men påtar seg ikke rettslig ansvar for riktigheten, fullstendigheten eller anvendeligheten av de svar som er gjengitt.

Generasjonsskifte – forkjøpsrett til aksjer

Kategori: foretaksrett

Spørsmål: Mor og far eier 90 % av Invest AS. De øvrige 10 % av aksjene er eid av daglig leder i selskapet.

Nå ønsker mor og far å overføre aksjene med like deler til sine barn Nina og Kjell som en gave. Nina ønsker å få aksjene overført til sitt eget aksjeselskap, men Kjell ønsker å eie aksjene personlig.

Invest AS ble stiftet i år 2000 og forkjøpsretten er ikke regulert i vedtektene.

Vil daglig leder kunne ha forkjøpsrett til noen av disse aksjene?

Svar:

Ja, men kun til de aksjene som gis til Nina sitt aksjeselskap.

For aksjeselskaper stiftet i 1999 eller senere gjelder aksjeloven § 4-19. Aksjeeierne har forkjøpsrett til aksjer som har skiftet eier med mindre annet er bestemt i vedtektene.

Det følger av aksjeloven § 4-21 at enhver form for eierskifte utløser forkjøpsrett. Forkjøpsretten kan imidlertid ikke gjøres gjeldende når erververen er den tidligere eierens personlige nærstående eller slektning i rett oppstigende eller nedstigende linje.

En overføring til Kjell vil ikke utløse forkjøpsrett fordi han er slektning i nedstigende linje.

Et selskap kan være personlig nærstående, men kun når vedkommende selv, ektefelle, samboer eller mindreårige barn av disse, har bestemmende innflytelse, jf. aksjeloven § 1-5 (1) nr. 3.

En overføring til Nina sitt aksjeselskap vil derfor falle utenfor unntakene, og daglig leder vil med sine 10 % kunne gjøre forkjøpsrett gjeldende til disse aksjene (45 %). Innløsningssummen skal fastsettes til virkelig verdi, jf. § 4-23 (2), jf. § 4-17 (5) og (6).

Foreldrene må derfor før gaven gis til Nina sitt aksjeselskap, få daglig leder til å frafalle sin forkjøpsrett.

Utleiebolig gitt som gave

Kategori: skatt

Spørsmål: Bestemor har en leilighet hun har leid ut i flere år. Hun vurderer nå å gi leiligheten som gave eller å selge den til et av barnebarna til underpris (gavesalg). Hennes kostpris er, kr 500 000 og verditakst er kr 3 millioner.

Hva er skattevirkningene?

Svar – bestemor

Siden hun ikke oppfyller kravet til botid, vil et vederlag utover hennes kostpris på kr 500 000 være skattepliktig. Er vederlaget under kr 500 000 får hun ikke fradrag for tapet da det ikke gis fradrag for tap som skyldes gave.

Unntaksvis kan det være grunnlag for uttaksbeskatning, jf. skatteloven § 5-2. Det forutsetter imidlertid at kostprisen på leiligheten er kommet til fradrag helt eller delvis ved skattleggingen. Boliger og hytter som nyttes til kortidsutleie med hyppig utskiftninger av leietakere f.eks. utleiehytter eller kortidsutleie gjennom Airbnb mv., vil kunne avskrives skattemessig. Dette gjelder selv om utleien ikke har vært regnet som virksomhetsinntekt. Er det gjennomført avskrivninger, vil både gave og gavesalg medføre uttaksbeskatning for giver. Uavhengig av mottatt vederlag skattlegges bestemor da som om leiligheten var solgt for kr 3 millioner.

Svar – barnebarnet

Siden bestemor ikke kunne solgt leiligheten skattefritt, trer barnebarnet inn i bestemors kostpris på kr 500 000, jf. skatteloven § 9-7 første ledd, jf. femte ledd. Dersom vederlaget barnebarnet betaler bestemor er over kr 500 000, blir det betalte beløpet barnebarnets inngangsverdi.

Barnebarnet vil likevel selv kunne selge skattefritt etter ett års eier- og botid, jf. skatteloven § 9-3 annet ledd.